תלמוד בבלי · ראשונים · רי״ף · מפרשים · חידושי אנשי שם

חידושי אנשי שם על סוכה

רבי נתן נטע שפירא

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

חידושי אנשי שם על סוכה

רבי נתן נטע שפירא

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/חידושי-אנשי-שם-על-סוכה/
הקובץ נוצר ב־20 בנובמבר 2026 מגרסה v39-202611200317 של הספרייה.

תוכן העניינים

דף ב. 4
דף ח. 4
דף י. 4
דף י. 5
דף יב. 5
דף טו. 5
דף כ. 5

דף ב.

מהר"ם

לשון רש"י כאילו הסכך נעקם כאילו הוא מן הדופן עצמו וכן פי' לקמן במתני' הרחיק הסכך מן הדפנות והיינו כפי' הר"ן:

וכ"כ בהג"ה באשר"י בשם ראבי"ה וכן משמע לקמן בתוס' בדבור ומודה ר"מ אם יש בין נסר לנסר כמלא נסר לשמואל דהוו להו שני פסלין באמצע פי' התוס' וז"ל וכולה פסולה אף תחת הפסלין חוץ מתחת שני הפסלין שבאמצע דכשרים ורש"י כתב לקמן ותחת הנסרים לא ישן משמע תחת הפסלין כשר ע"י דופן עקומה ומן האשר"י עצמו נראה שמכשיר תחת דופן עקומה לקמן גבי אויר פוסל בג' וסכך פסול בד' כתב וז"ל ואם סכך פסול מפסיק ונשאר אצל הפתח הכשר סוכה ופחות מד' עד הדופן האמצעי הכל כשר החיצון ע"י דופן עקומה ואע"פ שאנו רואין את הסכך כאלו הוא עקום להכשיר החיצונה מ"מ לא נפסל הפנימי זה עכ"ל וצ"ע ושמא גם האשר"י לא הכשיר תחת הפסול ולא הוצרך לפרש וזהו שכתב ונשאר אצל הפתח הכשר סוכה מקום הראוי כדי להשתמש בו לבדו דפסול לא מצטרף ובענין אחר לא משכחת להכשיר תחת הפתח ושמא גם זה טעם התוס' לפסול תחת הפסלים ושמא גם רש"י מודה בדבר ולא הוצרך לפרש ואין מחלוקת כלל:

דף ח.

מהר"ם

קצת ק"ל דכך היה יכול ליישבו לפי פרש"י בסיגנון זה וברחבן ד' כפשטה והרמבן ז"ל תירץ דבגזירת תקרה ליכא לאוקמה פלוגתייהו דכיון דמהדר לבטלה הרי הוא בקי בתעשה ולא מהעשוי וליכא למיגזר שמא יאכל תחת התקרה ולא יהא בה משום תעשה ולא מן העשוי ע"כ מן האשר"י:

דף י.

מהר"ם

נ"ל דמייתי ראיה מנויי סוכה המופלגין דפסולין גבי וכמה יהא בי סוכה לסוכה רב חסדא ורבה בר רב הונא אמרו ד' טפחי' לדברי בעל העיטור וראבי"ה והר"ז הלוי דסברי דבחד טעמא איתנהו וכתבו הר"ן והאשר"י לעיל במקומו וסתרו סברא זו דאין ענין סכך פסול לסוכה שתחת סוכה:

כלומר והוא מיטלטל עם הסככ אבל המטה קרקעיתה לא ניידה בהדה דקרקעיתה הוה קרקע עולם ובתוס' תיר' בע"א:
והיינו ממש דומיא דבראש הספינה ובראש העגלה דכשרה לדברי הכל:

דף י:

מהר"ם

כפשטא דברייתא דקתני בד"א כשיש בהן טפח וביניהן פותח טפח ומיהו בפרש"י והתוס' משמע פותח טפח דקתני משום עליונה דלהוי רוחב טפח שכן תני אבל אין ביניהן פותח טפח נמצא שאין ברוחב העליונה טפח ע"כ:
זהו דעת התוס' ז"ל דלא חשיב סכך להצטרף כה"ג כשיש בין זה לזה ג"ט אבל כי ליכא ג' כלבוד דמי והכל אחד עכ"ל:
והכי מסיק באשר"י וכתב שכן מצא כתוב בשם הרב ר' ישעיה ז"ל כרש"י ומביא עוד דברי בעל העיטור להיפך מדברי רש"י שהצל למטה מתפשט:

דף יב:

הא דלא מפרש כפשוטא משום דאי הוי על ראשו עדיין אסור משום שמא יפיח ואי הוה ליה בידיה עדיין אסור משום שמא יפלו מידו ואי מנת להו בבית למה לי לתת סודרא עלייהו אלא דאירי שנותנן תחת מראשותיו במקום שאינו שוכב עלייהו והיינו אצל מראשותיו וכמו שמסיק בר"ן:
היינו ברייתי' הראשונ' דמחלק בין קבע לעראי מחמת שהיא המכריע קרי ליה אמצעית וק"ל: מהר"ם

דף טו.

לשון רש"י נחלקה התיומת ב' עליו העליונים אמצעיים ששם השדרה כלה נחלק זה מזה ונסדקה השדרה עם העלין שלמטה מהם ע"כ ולפי' זה נ"ל דלא קשה מנסדק דאיהו הוה בעלה גופה בנחלק התיומת לרב אלפס שנסדק הכפל:

דף כ.

ר"ל אם היה להאחים פריש או רמון מלבד האתרוג הזה לא יצא ואע"ג דמלתא דפשיטא הוא דלא יצא דמה יועיל פריש או רמון י"ל דבא להשמיענו דיוקא דוקא אם היה להם

פריש או רמון הואדלאמועיל לצאת בו אבל אם היה להם אתרוג אחר אף שזה נטל היפה ממנו אפ"ה יצא ודין זה נמי מבואר בהר"ן: